

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 15 • год. ХСVII • 13 август 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ПОКЛОН ПРЕД ПОДВИГА

На Национален тракийски събор в комитското село Славейно бе отбелязана 118-ата годишнина от Илинденско-Преображенското въстание

Националните чествания на 118-ата годишнина от Илинденско-Преображенското въстание в родопското село Славейно започнаха на 7 август т.г. с панихида в памет на загиналите във въстанието, отслужена в храм „Св. пророк Илия“ и продължиха с тържествена част, арт работилница за деца с участието на художничката Кина Бъговска, фотографска изложба „Славейно-настояще“ с автор Оля Григорова и полагане на венци пред паметниците на Илинденци и Преображенци, и пред гробовете на Пею и Кольо Шишманови.

Традиционни организатори са кметството в с. Славейно, Съюзът на тракийските дружества в България, община Смолян, ГПК „Мурджов пожар“, читалище „Съгласие 1883“ и Църковното настоятелство в с. Славейно.

Тържеството бе открито от кмета на с. Славейно Недялка Търнска, която представи участниците и гостите на събора и приветства жителите на селото. Поздравителен адрес бе изпратен от областния управител на Смолян. Участие в събора взеха Андрей Кадишев, заместник областен управител на област Смолян, главният секретар на областната администрация, Красимир Преманов, председател на Съюза на тракийските дружества в България, Краснодар Беломорски, заместник-председател на Централното ръководство на СТДБ и председател на Софийското тракийско дружество, Михаил Вълков, зам. - председател на ЦР на СТДБ и председател

ТД „Тракия“, Ямбол, Кирил Киряков, зам.-председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Лазар Маджаров“, Сливен, Величко Пачилов, председател на ЦК „Родопи“, член кор. проф. Геор-

Панихида в памет на загиналите във въстанието, отслужена в храм Св. пророк Илия в Славейно

ги Михов, член на ЦР на СТДБ, членовете на ВК на Съюза: Дора Янкова и доц. д-р Георги Митринов, членове

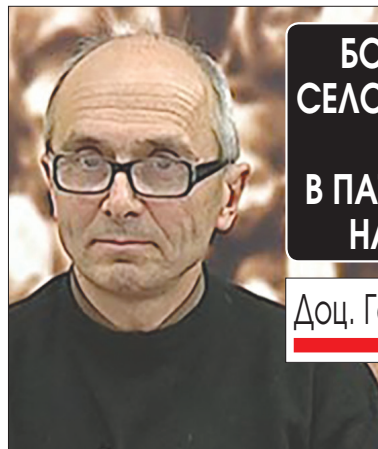
на Тракийския научен институт и на Тракийския женски съюз, тракийци от Ямбол, Сливен, Асеновград, Смолян и Славейно.

В приветствието си към присъстващите председателят на СТДБ Кр. Преманов откри важното място на събора в Славейно в националния тракийски календар като подчерта величавия подвиг на участниците в Илинденско-Преображенското въстание. Той акцентира на факта, че 118-ата годишнина от въстанието се отбелязва в годината, в която Съюзът на тракийските дружества в България чества 125 години от създаването си, в които достойно се грижи за съхраняването на тракийската памет и българщината. Преманов изрази убеждението си, че делото и примерът на войводата Пею Шишманов и неговите съмишленици ще продължат да вдъхновяват българите и ще бъдат достоен пример за родолюбие.

Слово за ролята на комитското село Славейно в Илинденско-Преображенското въстание, произнесе доц. д-р Георги Митринов (словото поместваме отделно).

От името на СТДБ, на ТНИ и на тракийските дружества, участници в събора бяха поднесени венци и цветя

пред паметника на Илинденци и Преображенци, и пред гробовете на Пею и Кольо Шишманови.

БОРЧЕСКОТО СЕЛО СЛАВЕЙНО – ЕДИННО В ПАТРИОТИЧНИТЕ НАЧИНАНИЯ

Доц. Георги Митринов

На стр. 2

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „БОГОРОДИЧНА СЪПКА“ СТАРОЗАГОРСКИ БАНИ – 2021

Пазители на фолклорните традиции от 20 области и над 70 общини ще участват на Националния тракийски фолклорен събор „Богородична съпка“. Певци, музиканти и танцьори от Видинска до Добричка област, от Силистренска до Смолянска и още много други ще си дадат среща на 28 и 29 август на Старозагорските бани на петнадесетото издание на престижния форум.

ОРГАНИЗАТОРИ: ОБЩИНА СТАРА ЗАГОРА, СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ, ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „ОДРИНСКА ЕПОПЕЯ“ – СТАРА ЗАГОРА, КМЕТСТВО СТАРОЗАГОРСКИ БАНИ

Акцент в настоящото издание ще е специалната сцена, на която ще се излязат детски фолклорни, танцови, инструментални и певчески колективи, както и индивидуални изпълнители.

Програма на събора:

28 август

09.00 ч. – Програма на участващите изпълнители на сцените
11.00 ч. – Официално откриване на събора
11.30 ч. – Програма на участващите изпълнители на сцените
19.00 ч. – Празничен концерт
21.00 ч. – Демонстрация на нестинарски танц

29 август

09.00 ч. – Програма на участващите изпълнители на сцените
17.00 ч. – „Хоро се вие“ – празнично веселие

За гостите и участниците на събора се организират атрактивни и колоритни кътове:

* „Селски двор“, който се утвърди като самостоятелна сцена, на която гостуващите формации могат да представят извън конкурсната част характерни за региона си ритуали и обичаи.

* Детски пленер „Майсторете ръчички, за радост на всички“.

* Народни игри за деца и възрастни.

* Детско ателие „Български килими и черги“ за оцветяване на специални шаблони-модели.

* Изложба-базар „Улица на занаятите“, демонстрации на занаятчийски умения

* Демонстрация и изучаване на фолклорни танци и др.

* Атрактивен кът за снимки – „Костюмът от нас, фотото от Вас“.

* Щанд на Туристически информационен център.

* Посещение на природния феномен „Богородична съпка“.

Каним всички да присъстват на интересните прояви!

БОРЧЕСКОТО СЕЛО СЛАВЕЙНО – ЕДИННО В ПАТРИОТИЧНИТЕ НАЧИНАНИЯ

ДОЦ. ГЕОРГИ МИТРИНОВ

Уважаеми гости,
драги славейновци,
И тази година, макар от-
ново в епидемични условия,
отбелязваме поредната го-
дишнина от Илинденско-Пре-
ображенското въстание, 118-
та годишнина, и почитаме
подвига на нашите предци,
които се включиха активно, с
всеотдайност, в борбата за ос-
вобождението на родния край
от османско владичество.
Това е наш дълг към тях.

През 2021 г. се навършват
кръгли годишнини на важни
фигури в революционната и
възрожденската история на
селото ни и на Среднородо-
пието като цяло. Отбелязваме
145 години от рождението на
водача на революционното
движение в Среднородопието
в началото на XX в. (от 1902
до 1908 г.) Пею Шишманов
(род. 1876 г.). Предложен е на
този пост от големия революционен
деятел Гоце Делчев. Пею Шишманов е и
войвода на Карлуковската чета по време
на Балканските войни (1912–13 г.).
Навършват се 155 години
от рождението на общественика, възро-
жденския деятел и революционера свещеник
Ангел Инджов (род. 1866 г.), осъден от тур-
ски съд за революционна дейност на затвор
в Диарбекир. Това са само два от върховете
в революционната история на селото ни, с
които ние се гордеем.

През 1903 г. в Среднородопието не из-
бухна въоръжено въстание, макар местни-
те революционни чети да бяха в готовност.
Причините са свързани с разстроения рево-
люционни дела, вследствие на предишното
върховистко ръководство (на Вълчо Сарафов
и на Константин (Вълчо) Антонов – Сеченка-
та); с липсата на добро въоръжение; с изпре-
варващите действия на османските власти,
съсредоточили голямо количество войска,
разквартирувана главно в малкото
християнските села на Ахъчелебийско и др.
Но това не омаловажава делото на нашите
предци, защото въпреки всички пречки,
карлуковци бяха готови за борба.
Цялото население на селото, заедно с
пъдарите от съседните села – българи,
изповядващи мюсюлманска религия, активно
участваше в дейността на революционната
организация. Защото карлуковци не
допуснаха да има предателство или
провал в нея дори в най-усилните за тях
времена, по време на Илинденско-Преобра-
женското въстание; както и при героичната
смърт на подвойводата и знаменосец на
местната революционна чета Колю Шишманов
през пролетта на 1904 г. Защото с решителните
си действия през 1913 г. помогнаха за спася-
ването от разорение и унищожение на
местното християнско родопско население,
каквото разорение сполетя нашите
сбратя от Източна и Западна Тракия. А
такива села на духа, чието население е
единно в патриотичните начинания, не
само в Родопите, но и в Македония и
Одринско, се броят на пръсти. Да не
забравяме, че цели 4 пъти карлуковци
изгонват гръцки митрополи-

ти, решили да гостуват в селото, в
усилните времена на борба за
църковна независимост.

Всички изследователи на революцион-
ната дейност в Среднородопието от
началото на XX в. единодушно посочват
Карлуково като център на революцион-
ната дейност в Ахъчелебийско, не само
заради местните ръководители на рево-
люционното движение и знакови
фигури в него, а и заради неговия
колективен дух. Ето какво пише Хр.
Караманджуков за революционното
дело в Карлуково:

*„От край време Карлуково е събудено и
родолюбиво село. Както в борбите
срещу фанариотите, така и сега през
политическите борби за освобождение
и обединение, карлуковци взеха
най-активно участие. И през време
на Македоно-Одринското револю-
ционно движение те издигнаха
селото си до първостепенно
средище от 1901-1908 г. Това село
бе единственото в Родопската
област, дето всички, абсолютно
всички,*

*мъже и жени, стари и млади,
богати и бедни, бяха посветени
в делото, всички свещено
пазеха тайната на движението.
Неговото огромно значение
се състои и в това, че то даде
много предадени работници и
видни водители... Ние бихме
изброили в тази линия още
цяла редица имена на все
честни и светли личности и
дейци, които живеяха духом и
телом с революционното
движение тук...“* (Хр.
Караманджуков. Родопско
преображенско въстание. С.,
1991).

Това са само някои факти
от богатата история на нашето
борческо село, с които ние,
потомците, се гордеем.

Но само това не стига днес.
Наш дълг е да не забравяме
подвига на предците ни, и, което
е по-важно, да сме достойни
продължители на тяхното
дело. Да, признателните
поколения издигнаха памет-
ници, свързани с героичното
ни историческо минало и
всяка година отдаваме почит
на нашите предци. Но трябва
да гледаме и напред, в
будещето. Както отбелязва
славейновският краевед д-р
Стефан Илчевски: „Моята
мисъл е ясна и категорична.
Илинденските срещи за
славейновци в Славейно –
без парадност, шаблони и
тип „селски събор“, а
среща, вдъхновяваща и
събуждаща градивни
мисли за бъдещето на
селото... След тези срещи
всеки, който живее извън
селото, трябва да го напус-
ка с огън в душата си, с
огън, който да не му дава
мира и да му напомня като
вътрешен глас за някакъв
несвършен дълг...“ (Ст.
Илчевски. Не изтръгвайте
корените от родното село.
Принос към историята на
Славейно. Смолян.

2005, с. 8–9). Това ние,
потомците, дължим на
нашето село. Има прекрасни
примери с поставянето на
новото улично осветление,
с новата табела на входа на
селото, със светещия кръст,
издигнат в горния му край.
Но има още много за
вършене. Трябва да се
ремонттира старото
училище – среднородопска
възрожденска просветна
светиня, а също да се
възстанови музей на
революционното
движение през 1903–1908
г. в историческата
местност Имарет дере.

Важно е да се отбележи,
че селото ни предлага
отлични условия за
туризъм. Нека го
възродим, особено
чрез историческия
туризъм. В близост до
Славейно са разполо-
жени Момчиловата
крепост в южна посока;
историческата
местност Иноглово в
северна посока със
старо селище,
унищожено от
османските
завоеватели; друга
историческа
местност Имарет
дере в западна
посока, в която за
дълги периоди е
бил щабът на
революционната
организация в
Ахъчелебийско в
началото на XX
век (1902–1908 г.).
А множеството
параκληси, които
опасват селото? По
инициатива на
местното
читалище бе
подновена
маркировката до
мястото, където е
започнало
сражението през
пролетта на 1904
година, в което
геройски загива
знаменосецът на
местната
революционна
чета Колю
Шишманов. Бе
проведен
туристически
поход
поклонение.
Предлагам той да
стане
ежегоден. Всичко е
в нашите ръце и
надявам се да
осъществим тая
идея.

Накрая ще споделя още
нещо. На връх
Илинден тази
година от нас си
отида българският
поет, родопчанин
и тракиец, Ивайло
Балабанов. Родопчанин,
защото е роден в
източнородопското
с. Хухла, Ивайловградско,
а тракиец, защото
животът му е
преминал в
Ивайловград и
Свиленград. А и
силната му
патриотична
поезия, посветена
на съдбата на
българския народ
под османска
власт, е свързана
със съдбата на
тракийските
българи, с
нерадостната им
бежанска
орис. Нека
почетем
паметта му с
едно негово
стихотворение,
което задава
своя „български
въпрос“.

ГЕНОЦИД

През 1529 г. турският
архитект Синан
построява
красивия мост
над река Марица
през Свиленград

Султаните на
Турция измряха.
Султаните на
Турция са прах.
Те бесиха,
убиваха и
клаха,
но нищо не
остана
подир тях –
освен
кръвта от
кръвавите
драми,
освен
скръбта на
черния
Батак...
От техните
сарай и
хамами
днес няма
помен
даже,
няма
знак.
Историята
не дарява
слава на
всеки,
ако ще да
е султан.
Султаните
отдавна са
в забрава,
ала се
помни
името
Синан.
Поклон
пред
нежното
му
вдъхновение,
защото
той не
може да
построил,
а бяло
каменно
стихотворение
написано
в красив
арабски
стил.
Султаните
на Турция
измряха.
Султаните
на Турция
са прах.
Те бесиха,
убиваха и
клаха
и този мост
остана
подир тях,
за да
върви по
него с
дрехи
черни
безсмъртният
ни български
въпрос:
Дали
кръвта на
милиони
жертви
се плаща
със един
прекрасен
мост?

Светла памет на
поета Ивайло
Балабанов.

Вечна памет на
всички българи,
страдали за
България и
дали живота
си за нея!

РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНКУРСА ЗА 2021 Г. НА ТРАКИЙСКО СДРУЖЕНИЕ „НАЦИОНАЛНА ИНИЦИАТИВА „ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ КОРЕНИТЕ“ И „ПО ОБРАТНИЯ ПЪТ НА ДЕДИТЕ НИ“

БОЖАНА БОГДАНОВА

Традиционно всяка година Тракийско сдружение „Национална инициатива „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“ обявява, организира и провежда за ученици от 1-ви до 12-ти клас Националния конкурс за есе, разказ на тема

„Завръщане към корените“ /Родовата памет е жива/, Националният пленер за рисунка на тема „Моето родословно дърво“, Националната инициатива „И в добро и в зло помагали си дедите ни“ и церемония за връчване на награди, отличия и грамоти..

През настоящата 2021 г. участниците в

конкурса са над 100 от Айтос, област Бургас, Варна, Велико Търново, Горна Оряховица, област Велико Търново, Добрич, Долно Камарци, община Горна Малина, област София, Ихтиман, Казанлък, Милано, Италия, Пловдив, Синдел, община Аврен, област Варна, Сливен, Смядово, област Шумен, Со-

фия, Търговище, Хаджидимово, област Благоевград, Ягодено, община Родопи, област Пловдив.

Всяка следваща година става все по-трудно отличаването само на три творби за награди, защото броя на участниците е голям, а творбите им все по-сполучливи.

ЗА НАЦИОНАЛНИЯ КОНКУРС ЗА ЕСЕ, РАЗКАЗ ЗА УЧЕНИЦИ ОТ ПЪРВИ ДО ДВНАДЕСЕТИ КЛАС НА ТЕМА „ЗАВРЪЩАНЕ КЪМ КОРЕНИТЕ“ 2021 /РОДОВАТА ПАМЕТ Е ЖИВА/

обявен от Тракийско сдружение „Национална инициатива „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“

Интересни родови истории, вплетени в събитията на националната българска историческа съдба. Всички участници са се постарали и са вложили интелектуални и емоционални усилия при разработките на темите. Всеки от участниците е избрал различен подход. Някои са разказали за своите предци като справка, потърсили са информация за тях, записали са я като текст и по този начин тя ще остане за следващите поколения. Други са разказали за техните баби и дядовци, за преживени истории и случки с тях в съвместното им общуване. Тук емоцията е повече от историческите (родовите) факти, но тя ще остави трайни следи, ще ги кара да се връщат назад към корените си и по този начин и историческите (родовите) факти ще бъдат съхранени. Трети разказват и преразказват предания, чути от техните родители или баби и дядовци. Тук понякога емоцията от преживяното се съчетава (допълва) с колективното историческо преживяване.

Случки или драматични разкази на фона на миналите историческите събития. Изучаване на историята, чрез съдбата на отделния човек. Знаят се имената на предците от няколко поколения назад във времето. Своеобразни родословни хроники, използвани исторически, етнографски, езикови извори. Родословието – създаване на традиция за историческа памет. Почит към паметта на бежанците от Беломорска и Одринска Тракия, Македония, Мала Азия, почти във всеки български род днес има потомци на бежанци.

Героят в моя род – познавателни разкази за опълченци и революционери. Добри познания за историята на родния край. Интерес към българската история: към славната и трагична съдба на бежанците; към участието на българската армия във войните; към паметниците на героите, загинали във войните, гордост от подвига на българските воители.

Колективна памет – родова памет – национална и индивидуална идентичност.

Отношение към политическите събития в България – разсъждения за избора да живееш в чужбина, за емигрантските български общности в чужбина. Разсъждения за колективната памет в контекста на общочовешките теми за войната, смъртта, героизма и защитата на родината, спомена за роден край преди смъртния час. Отношение към обезлюдените български села, самотни старци. Бежанецът – мъченик, страдалец, среща добри хора. Свободата – да е жива паметта как сме станали свободни.

Разсъждения за политиката и ролята на историята за преодоляване на кризите.

Художествени разкази за военните подвизи на българския войник. Философски поглед, разсъждения – национална и личностна идентичност, родова памет, родова принадлежност.

В културологичен аспект – хлябът като символ на връзка между миналото и настоящето.

Всички участници в конкурса са се постарали да дадат своя поглед върху темата за родовата памет.

Едни са използвали есето, други разказа, трети по-скоро проучването за изготвянето на родословно дърво. Част от текстовете са изключително емоционални разкази, на високо литературно ниво.

Всички текстове заслужават да бъдат запазени, защото те от своя страна се превръщат в поредна стъпка към запазване на миналото, капките, които правят големия исторически извор.

Съвместната работа, част от целите на проекта. Тя дава възможност за съпреживяване... Посланията, които прозират... Разкази в класическия смисъл на думата, опит за художествено пресъздаване на събития, творческа заявка за бъдещи писателски изяви...

ОТЛИЧЕНИТЕ УЧЕНИЦИ С ГОЛЯМАТА НАГРАДА

ПЪРВА ГРУПА (първи-четвърти клас)
КАРМЕН КЪНЧЕВА, 4 клас, София, за „За завръщане към корените“, консултант Иглика Янкулова
ВТОРА ГРУПА (пети-седми клас)
ВЕРГИЛ ИЛИЕВ, 5 клас, за „Завръщане към корените“, консултант Петя Дерменджиева
ВИКТОР ПОПОВ, 6 клас, София, за „До нови срещи, Земя“, консултант Стоян Панчовски
ГЕОРГИ МАСЛАРОВ, 6 клас, София, за „Казвам се Калоян“, консултант Яна Масларова
НИКОЛАЙ ЧОЛАКОВ, 7 клас, София, за „Аз, потомъкът на генерал Кутинчев“, консултант Александра Иванова

ТРЕТА ГРУПА, (осми-дванадесети клас)
ЙОАН ИВАНОВ, 10 клас, Казанлък, за „Хлябът на дядо“, консултант Валентина Димова
НИЯ ПАВЛОВА, 8 клас, София, за „Спомен толкова далечен и топъл“

ОТЛИЧЕНИТЕ УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНАТА НАГРАДА

ПЪРВА ГРУПА (първи-четвърти клас)
ВЕРСАВИЯ ЯНКОВА, 3 клас, Казанлък, за „България е моята родина“, консултант Валентина Димова
ДАРА СТАМБОЛОВА, 3 клас, Варна, за „На село“, консултант Магдалена Маркова

ВТОРА ГРУПА (пети-седми клас)
АЛЕКСАНДРА ЗАХАРИЕВА, 5 клас, София, за „Моите родови корени“, консултант Веска Малцева
БОГОМИЛ ПЕНЕВ, 6 клас, Долно Камарци, община Горна Малина, за „Руснаците в Стара Загора“, консултант Вана Димитрова
ВЕСЕЛИН ВЕСЕЛИНОВ, 5 клас, София, за „Към своя дом, за своя род“, консултант Петя Дерменджиева
ГАБРИЕЛА ТАУШАНОВА, 6 клас, София, за „Завръщане към корените“, консултант Лиляна Евтимова
ГЕОРГИ ИЛИЕВ, 5 клас, София, за „От варниците край

КРИСТИАН СУЛТОВ, 6 клас, София, за „Родовата памет-традиции и промени в бъдещето“, консултант Валерия Ченгелиева

МИЛЛА РАЧЕВА, 7 клас, Казанлък, за „Българче“, консултант Валентина Димова
МИХАЕЛА СТАНЧЕВА, 6 клас, Търговище, за „Пламъкът на знанието в моя град“, консултант Галина Станчева
МОНИКА БОНЧЕВА, 5 клас, Смядово област Шумен, за „Незабравими спомени“, консултант Калина Йорданова
НИКОЛАЙ ХАДЖИСТОЙЧЕВ, 5 клас, Сливен, за „Приказка за младия жътвар“
СИАНА СТОЯНОВА, 5 клас, София, за „Завръщане към корените“, консултант Петя Дерменджиева

ТРЕТА ГРУПА, (осми-дванадесети клас)
ВИКТОРИЯ МАРИНОВА, 9 клас, Велико Търново, за „Моите родови корени“, консултант Ердич Илхан
ДАЛИЯ СЕМЕРДЖИЕВА, 12 клас, София, за „Завръщане към корените“ (Родовата памет е жива), консултант Бисерка Милушева

ДИМИТЪР КАРАЯНЕВ, 9 клас, Хаджидимово област Благоевград, за „Бащино огнище-топло пепелище“, консултант Мария Мамова

КРАСИМИРА НИКОЛАЕВА, 8 клас, Синдел община Аврен област Варна, за „Завръщане към корените“, консултант Диана Филипова

МАРГАРИТА КЛИСАРСКА, 12 клас, Ихтиман област София, за „Завръщането на Иванко“

МИЛИЦА ИВАНОВА, 10 клас, Варна, за „Полетът на грамофонните плочи или историята на три колосани фусти и една възмутена пуйка и Корени и Цветна дъга“, консултант Магдалена Маркова

МОНИКА МЛАДЕНОВА, 11 клас, София, за „Завръщане към корените“

НИКОЛАЙ АРНАУДОВ, 10 клас, Пловдив, за „Забравените“

НИКОЛАЙ КАРАБАТАКОВ, 11 клас, София, за „Завръщане към корените“, консултант Рената Цветкова

РАЛИЦА ГОЛЕВА, 9 клас, Варна, за „Наследството“, консултант Магдалена Маркова

СЛАВЕЯ СЕМОВА, 12 клас, Горна Оряховица, за „Пътят на душата“, консултант Ивелина Семова

СОФИЯ АРАБАДЖИЙСКА, 12 клас, Пловдив, за „Една случайна среща преди 108 години“, консултант Лилия Илинова

Продължава в следващия брой

ТРАКИЙЦИ ЗАСВИДЕТЕЛСТВАХА ПОЧИТ ПЕРЕД ДЕЛОТО АПОСТОЛА

184 от рождението на Левски

На 18 юли 2021 г. се навършиха 184 години от рождението на Васил Иванов Кунчев – Левски (1837–1873) – български революционер, основател на Вътрешната революционна организация, председател на Българския революционен централен комитет и идеолог на национално-освободителното движение. Известен като Апостол на свободата, заради разработването на стратегия за освобождението на България от османско владичество, той мечтае за чиста и свята република, в която всички да имат равни права, независимо от етническата си и религиозна принадлежност.

Както справедливо отбелязва големият български историк акад. К. Косев „историческата заслуга на Васил Левски за България е, че от покорните българи, поданици на падишаха, той направи съвременен народ с претенции, който се бори за собствената държава“.

Животът и делото на големия български революционер са вдъхновявали тракийци в борбите им за национално освобождение. Техните потомци, обединени в Съюз на тракийските дружества в България почитат

Левски като национален символ, чиито живот и дело се открояват по начин, присъщ на гений, за когото свободата и любовта към българския народ и Отечеството стоят над всичко.

Представители на Съюза на тракийските дружества в България с председател Красимир Преманов, заедно с представители на Тракийския научен институт и на Софийското тракийско дружество положили цветя пред паметника на Васил Левски в столицата.

Почит пред делото на Апостола засвидетелстваха тракийци в цялата страна.

Честванията на годишнината в Карлово започнаха със сутрешна литургия в храм „Свети Николай“. На площад „Васил Левски“ се издигнаха знамената на България и Карлово, и бе отслужен молебен за благоденствието на града и жителите му.

По повод годишнината президентът Румен Радев посети община Стралджа и поднесе цветя пред паметника на Апостола на свободата Васил Левски. Тракийци от ТД „Тракия“, гр. Ямбол с председател Михаил Вълков и ТД „Лазар Маджаров“, гр. Сливен с председател Кирил Киряков се включиха

■ К. Киряков, председател на ТД Лазар Маджаров, Сливен и М. Вълков, председател на ТД Тракия, Ямбол с президента на България Румен Радев

в тържеството и поднесоха венец. Господин Михаил Вълков подари на президента Румен Радев монографията на д-р Ваня Иванова „Съюзът на тракийските дружества в България в битка за паметта и търсене на истори-

ческа справедливост (1990–2020). Срещата на президента продължи в другарски разговор с гражданите на Стралджа и тракийци от град Ямбол и Сливен.

По-късно през деня държавният глава посети гр. Сливен, по случай 153 г. от подвига на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа. Президентът Р. Радев бе посрещнат пред къщата-музей на Хаджи Димитър от почетен караул – четници от Национално движение „Традиция“ – София, клон Хаджи Димитър гр. Сливен, областния управител г-н Минчо Афузов, кмета на общината г-н Стефан Радев, Председателя на Общинския съвет г-н Димитър Митев и началника на Сливенския гарнизон полк. Л. Вачев. Президентът посети къщата-музей на Хаджи Димитър. На излизане той бе посрещнат от гражданите на гр. Сливен, запасното войнство и тракийци, които поставиха актуални въпроси

АКАДЕМИК КОНСТАНТИН КОСЕВ:

АПОСТОЛА НАПРАВИ ОТ ЛОЯЛНИТЕ ПОДАНИЦИ НА СУЛТАНА МОДЕРЕН НАРОД

Продължение от миналия брой

– Значи затова Левски се въздържа от сроковете за началото на бунта?

– Да, и той го прави напълно съзнателно. Той просто го усеща – „когато дойде времето“. Тоест когато обстоятелствата позволяват и налагат. И много се дразни, когато емигрантските дейци все го подканват да вдига революцията. Не може така просто да се пролива народната кръв. И даже когато на 2 ноември 1872 г. Каравелов, който тогава е председател на БРЦК, пише в писмо, нареждайки „вдигайте революцията“, Апостола категорично се противопоставя. По негово нареждане Старозагорският революционен комитет отговаря на Каравелов така: „След дълго и сериозно размишление... нашето мнение беше съвсем обратно... И според наставленията на Аслан Дервишоглу (едно от многото имена на Васил Левски, б.р.) и най-изветрелият човек не би повярвал, че е възможно да излезе със сполука такъв бързо движение, когато ний в нищо не сме пригответени.“

И така след повече от тригодишна организационна подготовка за въстание Левски категорично преценява „ний в нищо не сме пригответени“. И отсича: когато му дойде времето. Ето това е усещането на лидера. А той е роден такъв. И неслучайно когато той загива трагично, Любен Каравелов се отчайва до такава степен, че се отказва повече

да се занимава с въстанието.

Именно тогава излизат Ботев, Стамболов и други, които узурпират ръководството на БРЦК, избутват Каравелов. Даже има истории, които викат, че било незаконно, че Ботев взел по нелегитимен начин властта, като прилагат сегашните критерии.

– Ваш колега – историк, поддържа тезата, че не е имало никаква среща между Ботев и Левски, вие какво мислите?

– За това има документ. Кирил Тулешков, един от революционерите дейци, член на комитета, изрично пише в спомените си, че Ботев му е разказал за срещата си. Сега се оспорва от някои автори, че не било вярно. Аз не мога да си представя Кирил Тулешков, първо да излъже и второ, да си измисли. Как е възможно това?! А освен това, разказаното от него, че те са живели заедно известно време в една запустяла воденица звучи напълно правдоподобно.

Защо Кирил Тулешков ще го измисля. Това за нас е факт, документ. Тази воденица е била шансът на съдбата тези двама гиганти да се срещнат. Някой път спомените са свързани с известно забавяне, паметта не винаги може да бъде точна. Но по същество това, което се разказва от Тулешков, не може да е измисъл.

– Има ли вина Левски за провала, защото разрешил терор, както някои се опитват да намекнат?

– Терорът го има като практики

в революционната организация. Нали са събирали пари от богати? Тезата за вината на Левски, че е разрешил терора е абсурдна. Ами че в една борба как може да няма терор! Тук се води жестока тотална война. Как може да се смята, че Левски може да е имал някаква вина за това, че не е озапитал Димитър Общи. Вярно, той е проявил своеволие, но е вярно и че за тази акция Левски е бил против. Но това си е част от играта, част от борбата.

– През годините всеки се опитва да разсъждава за четирите питанки, които е написал Левски в тефтерчето си след думата „НАРОДЕ“.

Вашето обяснение какво е? – Може ли да си представите какви неволи са това да обикаляш лично селище след селище, малки и големи градове? Около 200 места и навсякъде да имаш съмишленици! Всички тях Левски ги подбира и кара да се закълнат пред кръста и евангелието, че са готови да умрат за България. Не се иска каква да е борба, иска се саможертва. Така че още приживе, когато създава темелите на вътрешната организация в страната, Левски изпитва известни съмнения и терзания дали като дойде решителния момент на бунта тези хора ще имат куража да се озоват под знамената. Дали ще имат дързост, воля и издръжливост, за да понесат, както подобава съдбовните изпитания?

И понеже разбира сметкаджийския манталитет на българина, алып-вериша, вероятно затова в тефтерчето му фигурира загадъч-

ния въпрос НАРОДЕ???? Той се е питал дали когато дойде страшния миг тези хора, които му се кълнат пред евангелието, меч и ножа, наистина ще тръгнат да мрат за Отееството, както него. Левски не обвинява народа, просто се съмнява. Хубавото е, че когато идва моментът, през април 1876-а българският народ му отговаря по достоен начин. Априлското въстание го направило неговите хора, но за жалост Левски нямаше как да узнае и да види добрата сетнина от своето знаменито творение – Вътрешната революционна организация.

– Веднага биха ви репликирали с погреша, с потопеното в кръв Априлско въстание и хилядите жертви тогава.

– Не е вярно. Погромът е неговата победа, неговият триумф. Защото въстанието избухва точно в момента, за който Левски казва: когато дойде момента. А той е дошъл. Да, Левски го няма, но оръжието е налице. Организацията, за която той има четири питанки, е задействала и Захари Стоянов вика: „ние вярвахме буквално по неговите пътеки. Буквално. Той подготви всичко, той ни подготви, той всичко направи“. И пак ще ви кажа – ето така си обяснявам тези четири питанки.

Отзвукът от Априлското въстание – това е победата. То е и голям късмет, тъй като не всяко въстание и не всеки отзвук водят до такива последици, до такава сетнина. Добре запознат с политическите процеси на международната арена, Левски не случайно стига до

заклучението, че началото на въстанието ще зависи от международните политически обстоятелства. Това негово прозрение скоро се сбъдва.

Българският народ губи сраженията, но не и войната. Първата добра сетнина от въстанието е постигната – българската освободителна кауза става достойна в цяла Европа.

– Значи силата на Априлското въстание е главно в неговия голям международен отзвук?

– Разбира се, в защита на българите издигат глас редица световноизвестни личности, между които Чарлз Дикенс и Чарлз Дарвин от Англия, Виктор Юго от Франция, Джузепе Гарибалди от Италия, Лев Толстой, Фьодор Достоевски и Иван Тургенев от Русия и много други. Превръщането на отзвука в политическа енергия става главно в Англия, Германия и Русия.

Германският канцлер Бисмарк например гледа на българите като на изгоден съюзник, който много може да му помогне, за да тласне Русия към война срещу Османската империя. Вестта за въстанието в България той възприема с огромно удоволствие – по думите му като „дар от небесата“. В този смисъл ние се оказваме като реален политически субект на международната арена, ставаме реален фактор, който активно влияе върху хода на събитията и развързката на Източния (Восточния) въпрос.

Нашето Илинденско-Преображенско въстание от 1903-а, което е десетократно по-голямо като мощ от Априлското, завършва с трагедия. А Априлското попада на благоприятна почва. В Европа има силни политически субекти, които са заинтересовани от него. Те го чакат с нетърпение и по този начин неговото ехо се мултиплицира в много големи мащаби.

Източник: Епицентър.бг

ДОБРИ ДУМИ ЗА ДОБРО СЪРЦЕ! ЗЛАТЕН МЕДАЛ „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“ ЗА ИНЖЕНЕР ТОДОР ДЕЧЕВ

АВТОР: ЗЛАТКА ЯНЕВА

Тракийци от ТД „Лазар Маджаров“ гр. Сливен поздравиха със звучни тракийски песни предприемчивия инженер-строител Тодор Дечев за неговия 60-годишен юбилей. Благодариха му за финансовата подкрепа, за голямата му отзивчивост и доброто му сърце.

Той е роден в пазвите на красивата Странджа, скътаното малко

градче Средец, Бургаска област. Основното си образование завършва в гр. Средец в у-ще „Кирил и Методий“. Продължава да учи в Строителен техникум град Бургас. След завършването на техникума следва своята мечта във Висшия институт по строителство и архитектура гр. София. Сбъдната е мечтата! Инженер-строител Тодор Дечев създава строителна фирма „Билдинг“ в

гр. Сливен, където го отзовава голямата любов на съпругата му Кръстина. Инженер-строителят построява едно щастливо семейство – с две грейнали звездички – дъщеря и син, които продължават неговия род.

„Изпълнител строителна фирма „Билдинг“ се чете по много строежи и красиви сгради в Сливен и Бургас. Тракиецът винаги търси да се завърне към своите

корени.

УС на ТД „Лазар Маджаров“ гр. Сливен, с председател Кирил Киряков, фолклорен състав „Тракия пее“ пожелаха на своя приятел инж. Тодор Дечев много здраве, късмет и благоденствие:

Нека строи блокове, площи, жилища и красиви къщи, нека бъде здрав и млад на толкова години, на колкото желае.

С тези думи, китка здравец и тракийска погача тракийци го посрещаха в своя клуб.

За доброто му сърце и споделяне идеите на тракийската кауза СТБТ награждава инж. Тодор Ст. Дечев със златен медал „Капитан Петко войвода“ с лента за принос в Националното тракийско движение в България.

Честит юбилей, г-н строителен инженер!

ПРОМОЦИЯ НА АЛБУМ С БЕЛОМОРСКИ ФОЛКЛОР „ЧУРЯШКА Е ЦВЯТ ЦВЕТИЛА“ В С. СВЕТЛЕН

НЕЛИ АНАСТАСОВА, ЧЛЕН НА ВК НА СТДБ И ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ТД „СТОЯН МАВРОДИЕВ“, ГРАД ТЪРГОВИЩЕ

На 17 юли 2021 г. в китното, българско село Светлен в Търговищка област, самодейците от НЧ „В.М.Гаршин – 1902“ представиха аудио диск с 18 автентични беломорски песни и 8 хотули (шеги), наречени на беломорски диалект. Интересът към съхраняване на беломорския диалект и фолклор се възражда от фолклориста и художествения ръководител на фолклорна група в селото Ангел Касабов. Направеното от него е станала традиция, която развива и популяризира тракийската песен в нашия край. Впечатляващ е интересът на изпълнителите от групата за автентичен фолклор към изследване и търсене на възрастни хора в района, които могат да разкажат и изпеят беломорската, тракийска песен.

Солист на групата е Красимир Радев, който изкусно представя благозвучието, хармонията и многообразието на автентичната, беломорска песен. Изпълнителите от фолклорната група „Ангел Касабов“ се събират

веднъж седмично в красивата сграда на читалището. Репетира, разказват за срещите си с хората, подготвят народни обичаи, и както казват се стараят да оставят „нещо“ след себе си. Младите да видят, чуят и запомнят и те да предадат „огъня“ от дедите ни.

В основата на цялостната дейност по реализацията на идеята е секретарката на читалището Станка Къркова – младо момиче, което полага усилия, воля и отговорност за

изпълнен един синовен и патриотичен дълг, за да се помнят българските говори и тракийското песенно наследство. Защото когато има родова и народна памет, няма забора!

Самодейците от НЧ „В.М.Гаршин – 1902“ получиха поздравителни адреси от Върховния комитет на СТДБ, ТД „Стоян Мавродиев“, град Търговище, община Попово и Историческия музей в града.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ ПОТОМЦИ НА ТРАКИЙСКИТЕ БЪЛГАРИОТ БЕЛОМОРСКА ТРАКИЯ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Позвовете ми най-сърдечно да ви поздравя от името на Върховния комитет на Съюза на тракийските дружества в България като негов член и от името на Управителния съвет на Тракийско дружество „Стоян Мавродиев“, град Търговище с днешния ден, в който представяте част от българските говори и беломорско песенно творчество.

Искам да поздравя секретарката на НЧ „В.М.Гаршин – 1902 г.“, г-жа Станка Къркова за волята, положения труд и отговорност, за усилията, които полага за опазване и съхраняване на историческото културно наследство на тракийци!

Уважаема г-жо Къркова,

Продължавайте да будите народността дух и национално самосъзнание, съхранявайте родовата памет! А когато има родова памет не може да има забора!

Беломорският диалект и фолклор е многообразен, звучен и хармоничен, характерен за област Димотика и конкретно бившето село Янюрено в пределите на Беломорска Тракия.

Днес, в подготвения диск ще чуем хармонията от звуци и съдържание, свещения език на нашите деди, баби, пренесен от далечното минало, след Освобождението от турско робство 1878 година до наши дни.

Поздравления за фолклорната група „Ангел Касабов“, която запява и популяризира автентичното песенното, събирателно богатство на тракийци от фолклориста Ангел Касабов.

Специален поздрав за Георги Горчев, за любимата на голяма част от нашето поколение група „Грамофон“, спечелила душите ни със своето изпълнителско изкуство.

Георги Горчев – един радетел, който изпълнява синовен и патриотичен дълг, за да се помни и популяризира българското песенно богатство!

Уважаеми, тракийци,

Продължавайте да будите тракийския родолюбив дух и култура! Бъдете живи и здрави, все така всеотдайни в изследователската дейност за обогатяване на тракийското културно наследство!

17 юли 2021 г.

Нели Анастасова, член на ВК на СТДБ и председател на ТД „Стоян Мавродиев“, град Търговище

съхраняване на тракийския бит и култура, за национално самосъзнание и родова памет. Тя създава контакти с известната и любима група „Грамофон“ и съумява да приобщи изпълнителите към идеята на самодейците, за да помогнат в реализацията на албума. И не само това, но и те да запечатат тракийската народна песен в техния репертоар. Идеята става на реалност на 17 юли, т.г. в с. Светлен. Беше

ПОЧИНА ПОЕТЪТ НА ТРАКИЯ

С дълбоко прискърбие съобщаваме за кончината на големия български поет Ивайло Балабанов, който ние, тракийци ще запомним като поетът на Тракия и на бежанците страдалци.

Той беше дълбоко свързан със съдбата на тракийските бежанци, на които посвети прекрасни стихотворения.

СТДБ загуби приятел и съмишленик, България – загуби знаков поет!

Поклон пред светлата му памет!

Съболезнования на семейството и близките.

Кр. Премянов,

Председател на СТДБ

ДО

**БЛИЗКИТЕ И РОДНИНИТЕ
НА ИВАЙЛО БАЛАБАНОВ**

**УВАЖАЕМИ РОДНИНИ И БЛИЗКИ,
СКЪПИ ТРАКИЙЦИ,**

Днес не само се прекланяме пред паметта и таланта на Ивайло Балабанов, но и пред вселената на неговото творчество. Той е и ще остане певецът на Тракия, на бежанците, на болката и страданието, но и на волята и мъжеството да останеш верен на себе си, на земята си, на дедите си. А това става винаги с любов. И тя, Любовта е огромна част от неговата поезия, цялата негова поезия е Любов. Ивайло Балабанов никога не забрави кармичната си обич към родната Тракия, която е в него: „Отечество в сърцето, отечество

от памет и от дух“. Изумително творчество, с което, като тракийци, ни кара да се гордеем!

Ивайло Балабанов имаше ценности, които не търпят компромиси. В прозата на Ивайло Балабанов присъстваха неотменно Родината, България, българската земя. Веднъж и завинаги.

Какъв пример за поколенията!

Ивайло Балабанов е роден през 1945 година в село Хухла, Ивайловградско. Той е почетен гражданин на Ивайловград, Кърджали и Свиленград. Признат е за един от най-добрите съвременни поети, а творбите му ще оставят трайна дияра в българската литература.

Носител е на десетки награди, призове и литературни отличия – „Южна пролет“ (1980), на Съюза на българските писатели (1987), „Изворът на Белонотата“ (2001), „Книга на годината“ (2004), „Александър Паскалев“ (2005), „Георги Джагаров“ (2006), „Пеньо Пенев“ (2008) и Голямата награда „Летящо перо“ от IV международен фестивал на поезията „Славянска прегръдка“ (2010) и др.

За изключителните му заслуги в областта на културата и изкуството бе награден с орден „Св. Св. Кирил и Методий“ през 2020 година. Кавалер на почетния медал на Съюза на тракийските дружества в България на името на Капитан Петко войвода.

Поклон пред паметта му!

КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТДБ

ТРАКИЙСКИ РЕКВИЕМ

Не слагам пръст във рана, току-що заздравяла.

Не ми се тръгва с вик „На нож!“ към Бялото море,
ала душата ми седи пред Гюмюрджина бяла
и българските гробища край Одрин и Фере.

Оплаква ги Марица, оплаква ги и Арда,
но те лежат в треви и брош – ни китка, ни венци,
и вее она вятър, със черен бяс подкарал
печалните кертвани тракийски бежанци.

Те живи и нещастни, си найдоха Родина.
Оряха сънем, жънаха насън край Булаир,
но мъртвите останаха край бяла Гюмюрджина
и пръснати из бойните полета... Спете в мир!

От царя сте забравени, от Господ сте простени
и уж безименни лежите в чужда равнина,
но белите джамии на Одрин са градени
от камъните с вашите надгробни имена.

И аз разбирам, че душата ми е поделена -
едната – в мен, но другата е там – в треви и брош,
че южната ни граница е кървавочервена,
защото е чертана не с молив, а със нож.

ПРИНОС КЪМ ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

Европа, млада и непохитена,
четеше своя рицарски роман,
когато, във зора незазорена,
загина рицарят Иван-Шишман.

Европа плачеше за Жулиета,
Европа се прехласваше по Бах...
А, с вълчи вой, в тракийските полета,
вървяха глутниците на Аллах.

Когато обкръжена от слугини,
тя тънеше в охолство и разкош,
във Солун, на пазара за робини,
гяурките вървяха пет – за грош.

Когато тя строеше катедрали,
и замъци... Във стария Балкан
скърбяха тънки липови кавали
и плачеха за Алтанлъ Стоян.

Въздигаха се кървави калета,
градени със отрязани глави.
И, всъщност, си остана непревзета
страната на хайдушките орли.

А беше колкото калпак голяма,
широка колкото следа от лъв,
но се превърна в страшна вълча яма,
покрита с кости и залята с кръв.

Със кремъклияка пушка, с проста сопа,
със камък и стрели от бучиниш,
дедите ни завардиха Европа
и турците не стигнаха Париж!

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА СТДБ УЧАСТВАХА В ТРАДИЦИОННИЯ СЪБОР НА ПОПОВИ ЛИВАДИ

На 31 юли 2021 г. в село Попови ливади се проведе традиционният събор, посветен на 118-ата годишнина от избухването на Илинденско-Преображенското въстание.

Официалната програма започна пред паметника на Гоце Делчев на село Попови ливади. На нея присъстваха ръководството на община Гоце Делчев, областният управител на Благоевградска област Николай Шушков, директорът на Областната дирекция на МВР – Благоевград старши комисар Героги Кандев, командирът на поделение

продължиха идеологията на българското национално-освободително движение с единствената мисъл – свобода и единение на българския народ. Свобода, до която едва се докоснаха и кроежите на Великите сили им я отнеха“, посочи Илияна Йотова и изтъкна, че със саможертвата си тези обикновени хора останаха завинаги в пантеона на българските национални герои. Вицепрезидентът подчерта, че сме в дълг пред нашите деца, защото не им разказваме достатъчно за тези герои и събития. „Светлината на героите няма да угасне никога и

поставяне, а в диалога и реалното решаване на споровете. Дължни сме пред своите деца и тяхното бъдеще“, посочи вицепрезидентът и даде за пример успешното трансгранично партньорство между община Гоце Делчев и Гърция и Република Северна Македония. Един от настоящите проекти е свързан с ученическия лагер в село Попови ливади.

„Преображение означава ново начало и надежда. Както героите на Илинденско-Преображенското въстание поискаха новото начало и промяната, така и ние днес към това се стремим

26400 Благоевград полк. Митко Балтов, кметове на общините Банско, Петрич, Сандански, Илко Шивачев, член на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България, признателни граждани и др.

Негово Високопреосвященство Неврокопски митрополит Серафим отслужи заупокойна молитва за загиналите в Илинденско-Преображенското въстание и молебен за здраве. В своето слово кметът на община Гоце Делчев припомни голямото значение на Илинденско-Преображенското въстание, неговите завети и поуки.

Гост на събора бе Вицепрезидентът на Република България Илияна Йотова, която в словото си подчерта:

„Всякакви опити за кражба, за подмяна на история, за деление на героите на чужди и свои е оскърбление на тяхната памет и много тежка присъда за дръзналите да го правят. България няма да го допусне, ще пази чиста и свята своята история. Няма да приемем езика на омразата и твърдата ни позиция вече се чува и в Европа“.

„118 години величественият Пирин и тази свещена земя приютяват славната история за величието на българския идеал, за паметните дни от началото на 20 век, когато непримирими българи тръгнаха към своята Голгота, за да извоюват жадваната свобода и единение,

ние трябва да я разпалваме за поколенията напред“, заяви Илияна Йотова.

„Пътят не е в самоцелното противо-

промяна, ново начало, българската държава и българският народ да просперира“, изтъкна Илияна Йотова.

В поздравителния адрес, поднесен от името на ръководството на СТДБ се казва:

**Уважаема госпожо Вицепрезидент,
Уважаеми господин Москов,
Уважаеми съотечественици,**

Съюзът на тракийските дружества в България приветства инициативата на Община Гоце Делчев да организира традиционния събор в село Попови ливади за отбелязване на 118 години от Илинденско-Преображенското въстание.

Преди 118 години нашите деди в Македония, в Родопите, в Одринския край и Странджанско се вдигнаха на самоотвержен бунт срещу тиранията и подтисничеството на вековния турски поробител, за да защитят с оръжие в ръка правото си на свободен и достоен живот. Тяхната борба срещна подкрепата на целия български народ. Героизмът на въстаниците и тяхната саможертвата бяха проява на естествения стремеж към политическа и национална независимост, към свобода и човешки правдини.

Смисълът на поклонението по повод 118 години от Илинденско-Преображенското въстание е да си припомним и осмислим героизма на участниците в него и да отдадем дължимото на забележителната личност на Гоце Делчев, който вдигна знамето на бунта за обединение на Отечеството.

Благодаря сърдечно на организаторите на днешния събор! Гордеем се, че сме част от това патриотично и родолюбиво дело, възгледение на българския дух!

Вечна памет на героите и поклон пред техния подвиг!

Приемете от името на Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт нашите горещи поздравии.

**С уважение,
Красимир Преманов
Председател на СТДБ**

На паметника на Гоце Делчев бяха положени венци и цветя в знак на признателност и преклонение пред паметта на участниците във въстанието. Венец беше поднесен и от името на СТДБ.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА СТДБ УЧАСТВА В ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА РАО „ТРАКИЯ“

На 16 юли 2021 г. се проведе Общо събрание на Регионална асоциация на общините „Тракия“ в град Поморие, при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет на Управителния съвет за дейността на РАО „Тракия“ през 2020 г.
2. Отчет на Контролния съвет на РАО „Тракия“ за 2020 г.
3. Отчет за изпълнение на бюджета за 2020 г. и приемане проектобюджет за 2021 г.
4. Работен план за дейността на РАО „Тракия“ през 2021 г.
5. Други.

В Общото събрание участваха кметове и представители на общинските съвети на членуващите общини. Като гост на мероприятиято присъства областният управител на Бургас Мария Нейкова Кънева, професор по административно право и процес и доктор на науките по национална сигурност. От СТДБ, който е асоцииран член на РАО „Тракия“, присъства председателят Кр. Преманов.

Делегатите гласуваха отчета за дейността, отчета за изпълнение на миналогодишния бюджет, приеха новия бюджет и работния план за дейността си през 2021 г.

Основните цели на асоциацията са свързани с обмен на добри практики по проекти в подкрепа на местното самоуправление и повишаване ефективността на общините в работата им и взаимодействието с гражданите.

НОВИ ОТЛИЧИЯ ЗА ХАСКОВСКАТА ФОЛКЛОРНА ГРУПА „ТРАКИЙСКА ДЪГА“

На 18 юли 2021 г. в хасковското село Орлово се проведе традиционният регионален фолклорен събор „Орловски напеви“.

Участие в събора взеха фолклорни групи, състави за народни танци и индивидуални изпълнители от различни краища на България.

Самодейната фолклорна група „Тракийска дъга“ при тракийско дружество „Г.Сапунаров“ и НЧ „Тракия – 2008“ в Хасково, бе отличена с втора награда, сребърен медал и почетна грамота за изпълнение на автентични песни от фолклора на тракийските българи.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Ваня ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, тел. 02/986 71 26; факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

В ХАСКОВО ГОСТУВА ИЗЛОЖБАТА, ПОСВЕТЕНА НА „125 ГОДИНИ ОРГАНИЗИРАНО ТРАКИЙСКО ДВИЖЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ“

На 28 юли т.г. в Хасково беше открита гостуващата изложба, посветена на „125 години организирано тракийско движение в България“. Тя бе подредена в Областна администрация със съдействието на областния управител на област Хасково инж. Минко Ангелов. Експозицията бе представена от Кирил Сарджев, председател на ТД „Георги Сапунаров“, член на Съюза на тракийските дружества в България и единствен легитимен представител на тракийци в общината. Кирил Сарджев благодари на Областна администрация в Хасково за гостопримството.

Заместник областният управител на област Хасково Виолета Желева откри изложбата като подчерта в словото си: „С тази експозиция отбелязваме 125 го-

дини от създаването на организираното тракийско движение в България – движение, което въплъщава в себе си стремежа на тракийските българи към свобода и справедливост през различните исторически периоди. Благодарение на организираното тракийско движение в България се е съхранила историческата памет и тракийското културно наследство“.

Официални гости на тържественото откриване бяха председателят на СТДБ Кр. Премянов, авторът на изложбата проф. Светлозар Елдъров, член на Тракийския научен институт, Маргарит Петров, зам.-председател на ВК на СТДБ и председател на ТД „Бойко Чавдаров“, Харманли, Десислава Костова, член на ЦР на СТДБ, Ангел Петров, член на ВК на Съюза и предсе-

дател на Централния клуб на малоазийските българи, отец Александър Чъкърък, член на ВК на СТДБ, председател на храм „Св. Георги“ в Одрин и пазител на българщината, заместник областният управител на област Хасково Виолета Желева, заместник кметът на Община Хасково М. Вълчева, генералният консул на Република България в Истанбул Васил Вълчев, консулт Радослава Кафеджийска, генералният консул на Република България в Одрин Борислав Димитров, третият секретар, завеждащ „Консулска служба“ Атанас Димов, тракийци от Хасково, Харманли, Димитровград.

Проф. Светлозар Елдъров припомни достойните дела и основните процеси в борбата на

тракийските българи за национално освобождение и обединение. Той подчерта, че изложбата проследява 125-годишната история на организираното тракийско движение от създаването на дружество „Странджа“ през 1896 г. до Съюза на тракийските дружества в България днес.

Кр. Премянов запозна присъстващите с историята и дейността на Съюза на тракийските дружества в България, припомни за предстоящи мероприятия на организацията и подчерта възпитателния характер на изложбата, особено за младите българи.

В ХАСКОВО ЧЕСТВАХА 118-АТА ГОДИШНИНА ОТ ИЗБУХВАНЕТО НА ИЛИНДЕНСКО-ПРЕОБРАЖЕНСКОТО ВЪСТАНИЕ

Хасковското тракийско дружество „Г.Сапунаров“ с председател К. Сарджев взе участие в общоградското честване на 118-ата годишнина от избухването на Илинденско-Преображенското въстание.

В словото си кметът на община Хасково Станислав Дечев заяви, че борбата за свобода е свещен дълг за всеки българин и подчерта: „Нека и ние днес имаме силата и смелостта да изпълняваме своя дълг към

България с мъдрост, достойнство и вяра! Дълбок поклон пред героите! Бог да пази България!“

В официалното честване на годишнината от избухването на Илинденско-Преображенското въстание участваха председателят на общински съвет Хасково Тания Захаријева, заместник областният управител на Хасково Виолета Желева, командирът на Военното формирование в Хасково подп. Светослав

■ Фолклорна група Тракийска дъга при НЧ „Тракия – 2008“ с ръководител Недялка Демирева

■ Честване на 118 години Илинденско-Преображенско въстание в Хасково

Годинов, заместник-кметове на община Хасково Мария Вълчева, Динко Тенев, Танер Емин, главният секретар на Областна администрация Хасково Стефан Танев, представители на патриотични организации, общественици и граждани. Церемонията завърши с изпълнение на фолклорна група „Тракийска дъга“ при НЧ „Тракия 2008“ с

ръководител Недялка Демирева. Изпълнението на тракийския химн „Ясен месец“ развълнува присъстващите на мероприятиято, които запяха песента.

Цветя в памет на героите бяха поднесени от кметската и областна управа, от ТД „Г.Сапунаров“, НЧ „Тракия 2008“ и тракийци от Хасково.